

Prezenta lucrare conține \_\_\_\_\_ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU  
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

**Anul școlar 2023 – 2024**

**Limba și literatura sârbă maternă**

**Numele:**.....

.....  
**Inițiala prenumelui tatălui:** .....

**Prenumele:**.....

.....  
**Școala de proveniență:** .....

.....  
**Centrul de examen:** .....

**Localitatea:** .....

**Județul:** .....

| Nume și prenume asistent | Semnătura |
|--------------------------|-----------|
|                          |           |
|                          |           |
|                          |           |
|                          |           |

| A | COMISIA DE EVALUARE | NOTA (CIFRE ȘI LITERE) | NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI | SEMNĂTURA |
|---|---------------------|------------------------|----------------------------------|-----------|
|   | EVALUATOR I         |                        |                                  |           |
|   | EVALUATOR II        |                        |                                  |           |
|   | EVALUATOR III       |                        |                                  |           |
|   | EVALUATOR IV        |                        |                                  |           |
|   | NOTA FINALĂ         |                        |                                  |           |

| B | COMISIA DE EVALUARE | NOTA (CIFRE ȘI LITERE) | NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI | SEMNĂTURA |
|---|---------------------|------------------------|----------------------------------|-----------|
|   | EVALUATOR I         |                        |                                  |           |
|   | EVALUATOR II        |                        |                                  |           |
|   | EVALUATOR III       |                        |                                  |           |
|   | EVALUATOR IV        |                        |                                  |           |
|   | NOTA FINALĂ         |                        |                                  |           |

| C | COMISIA DE EVALUARE | NOTA (CIFRE ȘI LITERE) | NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI | SEMNĂTURA |
|---|---------------------|------------------------|----------------------------------|-----------|
|   | EVALUATOR I         |                        |                                  |           |
|   | EVALUATOR II        |                        |                                  |           |
|   | EVALUATOR III       |                        |                                  |           |
|   | EVALUATOR IV        |                        |                                  |           |
|   | NOTA FINALĂ         |                        |                                  |           |

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

## Subiectul I

30 de puncte

Daје се текст:

### Основна школа

„Иначе смо азбуку доста лако савладали, благодарећи методи којом нас је наш учитељ привикао. Он би почео овако:

- Милане, јеси ли видео који пут жабу!
- Јесам, господине!
- Јеси ли је упамтио?
- Јесам!

– Је л' има овако: горе главу, доле реп, а са стране четири ноге, две унапред пружене, а две уназад:

– Јесте!

– Ето овако! – и напише кредом на табли слово Ж, које нам је у томе часу одиста свима изгледало као жаба са главом, репом и четири ноге. И одиста, ми смо на тај начин слово Ж добро запамтили.

Тако је он за сва остала слова нашао упоређења: Б на пример, била је буџа којом цигани ударају у бубањ; Т – вешала; О – рупа; Ш – плот којим је ограђен шљивак; Х – ногари за стругање дрва; У – рашље за ражањ; Т – чивилук за вешање одела; Д – турски нужник; а Ф – тетка Перса фамулусова жена, која је одиста несносно випарала по школском ходнику, наслањајући увек руке на кукове, те личила на слово Ф.

И како смо ми све то упамтили, то се он врло лако спомагавао када би нас извео на таблу.

– Напиши, Иване реч бог!

Иван би се, разуме се, најпре збунио, а учитељ би тада додао:

– Буџа, рупа, вешала.

И реч би одмах била написана.

– Дедер ти, Перо, напиши реч дуд! Разуме се да би се и Пера збунио, док му не би учитељ рекао:– Замисли јагње на ражњу између два турска нужника. И Пера би се одмах сетио, те реч написао.

Тако некако учили смо ми и најзад научили азбуку.”

Напишите одговор на сваки од следећих захтева који се односе на дати књижевни текст. Одговор упишите у простор наведен у уносу сваког захтева.

**1. Допуните следеће изјаве одговарајућим објашњењем: 3 поена**

- а. Напишите име аутора овог одломка .....
- б. Реченица: – Милане, јеси ли видео који пут жабу! завршава се знаком узвика, зато што је то ..... реченица.
- в. Шта преовлађује у горњем тексту: приповедање, опис или дијалог? .....

**2. Одабери једну од следећих опција које одређују којој књижевној врсти припада одломак из Основне школе:**

- а. Роман                      б. Приповетка                      в. Новела                      г. Драма

Слово тачног одговора је:

2 поена

**3. Како су деца памтила научена слова:**

- а. Понављајући напамет слова свакодневно  
б. Уз помоћ Буквара  
в. Упоредјујући их са разним стварима које су их окруживале  
г. Нису их никада научила

Слово тачног одговора је:

2 поена

**4. Како се некад изводила настава у основној школи? 6 поена**

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

**5. Обележите словом x тачност сваке изјаве на основу информација датим у књижевном делу.** **6 поена**

| Изјава   | Тачно | Нетачно |
|--|-------|---------|
| а. Деца су у школи упоређивала слово Ж са жабом.   |       |         |
| б. Слово Ш су биле рашље за ражањ.   |       |         |
| в. Слово Б на пример, била је буџа којом цигани ударају у бубањ.                                       |       |         |
| г. Слово Х су запамтили као – ногаре за стругање дрва.   |       |         |
| д. Иван је написао реч БОГ када му је учитељ рекао:– Замисли јагње на ражњу између два турска нужника. |       |         |
| ђ. – Буџа, рупа, вешала. – била су опис за слова Б О Г.  |       |         |

**6. Објасни следеће изразе:**

**4 поена**

- несносно випарала –

---

---

---

- благодарећи методи –

---

---

**7. У оквиру 8 - 10 редова опишите шта је изазвало смех код вас приликом читања одломка приповетке?** **7 поена**

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

Даје се текст:

На њиви је седела Цвета и очекивала мужа, Јована, да доведе воду, те да натопе **дуван**, што су још прошле недеље засадили, а никако до сад „навáдили“. **Она** беше села, згурила се, наслонила браду на скупљена колена и гледала је сањивим погледом у топлу, тамну ноћ. По пољу, свуда око **ње**, виђаху се људи, како по избразданим **засађеним** њивама раде при фењерима. На истоку оцртаваху се брегови и била **планинска**, одударājuћи од **тамнорујна** неба, на коме требаше да изиђе месец; а испред ње, по реци и путу, дизаху се високе тополе и густе врбе, те у овој **тамној** ноћи са својим шуштањем и нијањем изгледаху као **жива**, људска бића...

1. У другој реченици реч ОНА јесте:

- а. лична заменица
- б. властита именица
- в. збирни број
- г. неодређена заменица

2 поена

Слово тачног одговора је:

2. Реч Јована јесте:

- а. именица
- б. заменица
- в. глагол
- г. властита именица

2 поена

Слово тачног одговора је:

3. Поред сваке речи напиши врсту којој припада:

7 поена

и \_\_\_\_\_  
тамнорујна \_\_\_\_\_  
дуван \_\_\_\_\_  
планинска \_\_\_\_\_

ње \_\_\_\_\_  
засађеним \_\_\_\_\_  
жива \_\_\_\_\_

4. Напиши како придев ТОПЛА звучи у компаративу и суперлативу.

2 поена

5. Напиши облике множине следећих именица:

4 поена

● ЊИВА –

● ЧОВЕК –

● река –

● брег –

6. Именицу Цвета мењај по падежима у једнини.

7 поена

7. Подвуци сугласнике.

3 поена

Она беше села, згурила се, наслонила браду на скупљена колена и гледала је сањивим погледом у топлу, тамну ноћ

8. Одреди падеж, род и број именице **БРЕГОВИ** из горњег текста.

3 поена

Даје се текст:

**Пачија школа – Јован Јовановић Змај**

|   |  |
|---|--|
| Јесте л` чули кумо  | Па се онда шето  |
| Верујте, без шале —<br>Отвара се школа<br>За пачиће мале                        | С озбиљношу крутом<br>Учио их учио<br>И књигом и прутом.                               |
| Тако је и било,<br>Верујте, без шале —<br>Отворила се школа<br>За пачиће мале.  | Учио их учио,<br>Од среде до петка,<br>Ал` се нису одмакли<br>Даље од почетка.         |
| Сви пачићи дошли,<br>На скамијам` стоје;<br>Стари патак метно<br>Наочаре своје. | Није било успеха<br>Учитељском труду<br>Цела мука његова<br>Остаде залуду.             |
| Све их је уписо<br>У каталог, мале,<br>Па их је прозиво —<br>Верујте, без шале. | Ништа више не научи<br>Пачурлија та,<br>Него што је и пре знала<br>Га, га, га, га, га! |

Када сте прочитали песму запазили сте шта се догађа у „Пачијој школи“. У песми је аутор описао неколико идеја:

- Пачиће је поистоветио са децом, а патка са учитељем. (персонификација)
- Стари патак је имао добре намере али без резултата.
- Основна идеја ове дечије песме је да свако биће на свету има своју намену.

**Упоредите ова два комична текста о школи, која су написала два различита аутора и на основу стечених запажања и осећања која су се у вам пробудила, напишите састав од најмање 150 речи под насловом „Школске авантуре“, о комичним догађајима у вашој школи.**

**30 поена**

**Напомена бр. 1**

Оцењивање се додељује на следећи начин:

- за садржај стилског дела - **20 поена** (сензибилитет - 4 поена, имагинација - 4 поена, поетски језик - 4 поена, порука - 4 поена, лични став - 4 поена);
- за логички ред идеја и њихову исправну формулацију - **4 поена** (логички распоред идеја - 2 поена, исправна формулација идеја - 2 поена);
- изглед стилског дела - **6 поена** (поштовање правила савременог књижевног језика - 3 поена, употреба стандардног српског - 2 поена, читљивост текста - 1 поен).

**Напомена бр. 2**

Ученик ће добити бодове само ако напише стилско дело у потребном обиму.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 25 horizontal lines spaced evenly down the page.



A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 25 horizontal lines spaced evenly across the page.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. The area is empty and occupies most of the page.